

Nr 569

Av fru Nilsson och herr Mundebo, om hushållslärares tjänstgöring som ledare av studiecirkel.

(Lika lydande med motion nr 457 i Första kammaren)

Konsumtionssamhället ställer stora krav på kunskaper hos den enskilde konsumenten. Massmedia ägnar visserligen ett allt större intresse åt konsumtionsfrågorna, men erfarenheten visar att många människor inte ens kan det mest elementära om kost- och näringslära. Stora grupper, främst ungdom och pensionärer, får inte den kost som de behöver, med bristsjukdomar som en av följderna. Allt fler intar också sina måltider ute och erhåller ingalunda fullvärdig kost.

Den undervisning och upplysning som bedrivs i skolor och genom massmedia om kost och andra konsumtionsekonomiska problem har sin betydelse men leder långt ifrån alltid till önskvärda förändringar i konsumtionen. Om informationen skall väcka intresse och kunna påverka människorna måste den vara aktuell och framför allt anpassad till ett konsumentens »just nu».

Studiecirkeln har visat sig vara en effektiv kanal för konsumentupplysning. Studierna kan direkt koncentreras till deltagarnas behov av aktuella kunskaper. Den kan ta hänsyn till deltagarnas resurser, köpmotiv och konsumtionsbehov och de snabba förändringar som sker därvidlag och anpassa undervisningen och informationen efter dessa förändringar.

En svårighet har hittills varit för studieförbunden att få tillräckligt kvalificerade handledare för cirkelverksamhet i konsumentfrågor, speciellt i kostfrågor. De som är bäst lämpade för den uppgiften är hushållslärarna, som genom sin utbildning får speciella kunskaper i kost- och näringslära. Många har dock svårt att förena full tjänst med vuxenundervisning i studiecirkel.

De nya läroplaner som kommer att införas i grundskolan innebär att hemkunskapen försvinner från åk 7 för att i stället delas upp på åk 8 och åk 9. Många hushållslärare får då under en övergångstid inte full tjänstgöring.

Vi föreslår alltså en bestämmelse liknande den som gäller för lärarna vid folkhögskolorna om »kombinerad» tjänstgöring i skolan och i studiecirkel.

I Kungl. Maj:t proposition nr 36/1963 om statsbidrag till det fria och frivilliga folkbildningsarbetet pekas på möjligheten för rektor och ämneslärare vid folkhögskola att fullgöra viss del av sin undervisningsskyldighet som ledare för studiecirkel utanför skolan och att behovet av sådan medverkan

från folkhögskollärarnas sida inte kunnat tillgodoses i önskvärd omfattning.

En liknande kombinerad tjänstgöring skulle kunna gälla för hushållslärarna. Behovet av kompetenta ledarkrafter till studiecirkelarna inom ämnesområdet konsumtionsekonomi, konsumentkunskap och kostfrågor är mycket stort, och tillgången svarar på intet sätt emot den efterfrågan som finns från studieförbundens sida.

Genom att ändra bestämmelserna beträffande hushållslärarnas tjänstgöring, så att de i likhet med folkhögskollärarna har möjlighet att fullgöra viss del av sin tjänstgöringsskyldighet som ledare för studiecirkel, löser man alltså problemet med att skaffa kompetenta ledare för studiecirkelarna i konsumentfrågor, särskilt kostfrågor. Dessutom möjliggöres för de hushållslärare som vid den beslutade omläggningen av grundskolans läroplan ej får full tjänst att genom ledarskap i studiecirkel kunna få fyllnadstjänstgöring för full tjänst.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att de hushållslärare som genom den nya läroplanens genomförande inte kan erhålla full tjänstgöring må fullgöra viss del av sin tjänstgöring som ledare i statsberättigade studiecirkel, samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att förslag snarast framlägges om ett med erforderligt belopp höjt anslag så att statsbidrag kan utgå för studiemateriel för dessa cirkel, dock ej till högre belopp än 5 kronor per cirkel.

Stockholm den 28 januari 1969

Anna-Lisa Nilsson (cp)

Ingemar Mundebo (fp)
